

**WYKAZ GATUNKÓW RUNA LEŚNEGO OBOWIĄZUJĄCY W ROKU AKADEMICKIM 2012/2013
W RAMACH KURSU BOTANIKA LEŚNA Z DENDROLOGIĄ DLA SPECJALNOŚCI
GOSPODARKA LEŚNA
Semestr letni**

ĆWICZENIE 1 18 i 21.02.2013 r.

królestwo: **EUKARYOTA** — JĄDROWE
podkrólestwo: **PHYTOBIONTA** — ROŚLINY
gromada: **PTERIDOPHYTA** — PAPROTNIKI
klasa: **LYCOPODIOPSIDA** — WIDŁAKI
rząd: **LYCOPODIALES** — WIDŁAKOWCE
rodzina: **HUPERZIACEAE** — WROŃCOWATE (str. 15)
Huperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank & Mart. — wroniec widlasty
(widłak wroniec) **CHR.**

rodzina: **LYCOPODIACEAE** — WIDŁAKOWATE (str. 15)
Diphasiastrum complanatum (L.) Holub — widlicz (widłak) spłaszczony
CHR.
Lycopodium annotinum L. — widłak jałowcowaty **CHR.**
Lycopodium clavatum L. — widłak goździsty — babimór **CHR.**

klasa: **EQUISETOPSIDA** — SKRZYPY
rząd: **EQUISETALES** — SKRZYPOWCE
rodzina: **EQUISETACEAE** — SKRZYPOWATE (str. 17)
[**Equisetum arvense** L. — skrzyp polny]
[**Equisetum fluviatile** L. — skrzyp bagienny]
Equisetum hyemale L. — skrzyp zimowy
Equisetum palustre L. — skrzyp błotny
Equisetum sylvaticum L. — skrzyp leśny
Equisetum telmateia Ehrh. — skrzyp olbrzymi **CHR.**

ĆWICZENIE 2 25-28.02.2013 r.

gromada: **PTERIDOPHYTA** — PAPROTNIKI
klasa: **POLYPODIOPSIDA** — PAPROCIE
rząd: **OSMUNDALES** — DŁUGOSZOWCE
rodzina: **OSMUNDACEAE** — DŁUGOSZOWATE (str. 20)
Osmunda regalis L. — długosz królewski **CHR.**

rząd: **POLYPODIALES** — PAPROTKOWCE
rodzina: **DENNSTAEDTIACEAE** — DENSTECJOWATE (str. 20)
Pteridium aquilinum (L.) Kuhn — orlica pospolita

rodzina: **THELYPTERIDACEAE** — ZACHYLNIKOWATE (str. 20)
[**Oreopteris limbosperma** (Bellardi ex All.) Holub — zaproć
(nerecznica) górską]
Phegopteris connectilis (Michx.) Watt — zachyłka oszczepowata
[**Thelypteris palustris** Schott — zachylnik (nerecznica) błotny]

rodzina: **ASPLENIACEAE** — ZANOKCICOWATE (str. 20)
[**Asplenium** sp. — zanokcica]
Phyllitis scolopendrium (L.) Newm. — jęczyznik zwyczajny **CHR.**

rodzina: **WOODSIACEAE** — ROZRZUTKOWATE (str. 20)
Athyrium filix-femina (L.) Roth. — wietlica samicza
Athyrium distentifolium Tausch ex Opiz — wietlica alpejska
Matteucia struthiopteris (L.) Tod. — pióropusznik strusi **CHR.**

rodzina: **DRYOPTERIDACEAE** — NERECZNIKOWATE (str. 20)
Dryopteris carthusiana (Vill.) H.P. Fuchs — nerecznica krótkoostna
Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray — nerecznica szerokolistna
Dryopteris filix-mas (L.) Schott. — nerecznica samcza
Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman — cienistka (zachyłka) trójkątna
Polystichum aculeatum (L.) Roth. — paprotnik kolczysty **CHR.**

Polystichum braunii (Spenn.) — paprotnik Brauna **CHR.**
Polystichum lonchitis (L.) Roth. — paprotnik ostry **CHR.**

rodzina: **BLECHNACEAE** — PODRZENIOWATE (str. 20)
Blechnum spicant (L.) Roth. — podrzeń żebrowiec **CHR.**

rodzina: **POLYPODIACEAE** — PAPROTKOWATE (str. 20)
Polypodium vulgare L. — paprotka zwyczajna **CHR.**

ĆWICZENIE 3 04-07.03.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE
podgromada: **MAGNOLIOPHYTINA** (ANGIOSPERMAE) OKRYTOZALĄŻKOWE
klasa: **LILIOPSIDA** (MONOCOTYLEDONES) JEDNOLIŚCIENNE
rząd: **CYPERALES** — TURZYCOWCE (CIBOROWCE)
rodzina: **CYPERACEAE** — TURZYCOWATE (CIBOROWATE) (str. 126)
rodzaj: **Eriophorum** — wełnianka
[**Eriophorum angustifolium** Honck. — wełnianka wąskolistna]
Eriophorum latifolium Hoppe — wełnianka szerokolistna
Eriophorum vaginatum L. — wełnianka pochwowata
rodzaj: **Scirpus** — sitowie
Scirpus sylvaticus L. — sitowie leśne
rodzaj: **Carex** — turzyca
podrodzaj: **Vignea**
[**Carex arenaria** L. — turzyca piaszkowa] **cz. chr.**
Carex brizoides L. — turzyca drżączkowata
Carex elongata L. — turzyca długokłosa
[**Carex ovalis** Gooden. (**Carex leporina**) — turzyca zajęcza]
Carex remota L. — turzyca rzadkokłosa
podrodzaj: **Eucarex**
Carex digitata L. — turzyca palczasta
[**Carex flava** L. — turzyca żółta]
Carex hirta L. — turzyca owłosiona
[**Carex pallescens** L. — turzyca blade]
Carex pilosa Scop. — turzyca orzęsiona
Carex pilulifera L. — turzyca pigułkowata
[**Carex rostrata** Stokes — turzyca dzióbkwata]
Carex sylvatica Huds. — turzyca leśna

**ĆWICZENIE 4 i 5 11-14.03.2013 r.
18-21.03.2013 r.**

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE
klasa: **LILIOPSIDA** — JEDNOLIŚCIENNE
rząd: **POALES** — WIECHLINOWE
rodzina: **POACEAE** (GRAMINEAE) WIECHLINOWATE (TRAWY) (str. 133)
[**Agrostis capillaris** L. — mietlica pospolita]
[**Anthoxanthum odoratum** L. s. str. — tomka wonna]
Brachypodium sylvaticum (Huds.) P. Beauv. — kłosownica leśna
[**Briza media** L. — drżączka średnia]
Bromus benekenii (Lange) Trimen — stokłosa Benekena
Calamagrostis arundinacea (L.) Roth — trzcinnik leśny
Calamagrostis epigejos (L.) Roth — trzcinnik piaszkowy
[**Calamagrostis villosa** (Chaix) J. F. Gmel. — trzcinnik owłosiony]
Corynephorus canescens (L.) P. Beauv. — szczytlicha siwa
Dactylis glomerata L. — kupkówka pospolita
Danthonia decumbens DC. — izgrzyca przyziemna
Deschampsia caespitosa (L.) P. Beauv. — śmiełek darniowy
Deschampsia flexuosa (L.) Trin. — śmiełek pogięty

[*Elymus caninus* (L.) L. (*Agropyron caninum*)— perz psi]
Festuca altissima All. — kostrzewa leśna
Festuca gigantea (L.) Vill. — kostrzewa olbrzymia
[*Festuca ovina* L. s. str. — kostrzewa owcza]
[*Glyceria* sp. — manna]
Hordelymus europaeus (L.) Jess. ex Harz — jęczmieniec (wydmuchrzyca)
zwyczajny
Holcus lanatus L. — kłosówka wełnista
Holcus mollis L. — kłosówka miękka
[*Koeleria glauca* (Spreng.) DC. — strzęplica sina]
Melica nutans L. — perłówka zwisła
Melica uniflora Retz. — perłówka jednokwiatowa
Milium effusum L. — prosownica rozpierzchła
Molinia caerulea (L.) Moench s. str. — trzęślica modra
Nardus stricta L. bliźniczka — psia trawka
[*Phalaris arundinacea* L. — mozga trzcinowata]
[*Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud. — trzcina pospolita]
[*Poa annua* L. — wiechlina roczna]
Poa nemoralis L. — wiechlina gajowa

ĆWICZENIE 6 25.03 i 04.04.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE

klasa: **LILIOPSIDA** — JEDNOLIŚCIENNE

podklasa: **LILIIDAE** — LILIOWE

rząd: **ASPARAGALES** — AMARYLKOWCE

rodzina: **CONVALLARIACEAE** — KONWALIWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Convallaria majalis L. — konwalia majowa **cz. chr.**

Maianthemum bifolium (L.) F.W. Schmidt — konwalijka dwulistna

Polygonatum multiflorum (L.) All. — kokoryczka wielokwiatowa

Polygonatum odoratum (Mill.) Druce — kokoryczka wonna

Polygonatum verticillatum (L.) All. — kokoryczka okółkowa

rodzina: **HYACINTHACEAE** — HIACYNTOWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Scilla bifolia L. s. str. — cebulica dwulistna **CHR.**

rodzina: **ALLIACEAE** — CZOSNKOWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Allium ursinum L. — czosnek niedźwiedzi **cz. chr.**

rodzina: **AMARYLIDACEAE** — AMARYLKOWATE (str. 122)

Galanthus nivalis L. — śnieżyczka przebiśnieg **CHR.**

Leucoium vernum L. — śnieżyca wiosenna **CHR.**

rząd: **LILIALES** — LILIOWCE

rodzina: **CALOCHORTACEAE** — KALOCHORTOWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Streptopus amplexifolius (L.) DC. — liczydło górskie **CHR.**

rodzina: **LILIACEAE** — LILIOWATE (str. 117)

Gagea lutea (L.) Ker Gawl. — żołąc żółta

Lilium martagon L. — lilia złotogłów **CHR.**

rodzina: **TRILLIACEAE** — TRÓJLISTOWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Paris quadrifolia L. — czworolist pospolity

rodzina: **MELANTHIACEAE** — MELANTKOWATE

(dawniej w **LILIACEAE**) (str. 117)

Veratrum lobelianum Bernh. — Ciemiężca zielona **CHR.**

rząd: **IRIDIALES** — KOSAĆCOWE (str. 122)

rodzina: **IRIDACEAE** — KOSAĆCOWATE

Iris pseudacorus L. — kosaciec żółty

Crocus scepusiensis (Rehmann & Wot.) Borbás. — krokus (szafran) spiski **CHR.**

rząd: **JUNCALES** — SITOWE

rodzina: **JUNCACEAE** — SITOWATE (str. 123)

Juncus conglomeratus L. emend. Leers — sit skupiony

[*Juncus effusus* L. — sit rozpierzchły]

[*Juncus inflexus* L. — sit siny]

Juncus squarrosus L. — sit sztywny

Luzula luzulina (Vill.) Dalla Torre & Sarnth. — kosmatka żółtawa

Luzula luzuloides (Lam.) Dandy & Wilmott — kosmatka gajowa

[*Luzula multiflora* (Retz.) Lej. — kosmatka licznokwiatowa]

Luzula pilosa (L.) Willd. — kosmatka owłosiona

Luzula sylvatica (Huds.) Gaudin — kosmatka olbrzymia

podklasa: **ARECIDAE** — AREKOWE

rząd: **ARALES** — OBRAZKOWE

rodzina: **ARACEAE** — OBRAZKOWATE (str. 148)

Arum alpinum Schott & Kotschy — obrazki alpejskie **CHR.**

Calla palustris L. — czermień błotna

ĆWICZENIE 7 08 i 11.04.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE

klasa: **MAGNOLIOPSIDA** (**DICOTYLEDONES**) — DWULIŚCIENNE

podklasa: **MAGNOLLIDAE** — MAGNOLIOWE

rząd: **RANUNCULALES** — JASKROWCE

rodzina: **RANUNCULACEAE** — JASKROWATE (str. 36)

Actaea spicata L. — czerniec gronkowy

Anemone nemorosa L. — zawilec gajowy

Anemone ranunculoides L. — zawilec żółty

Caltha palustris L. — knieć błotna

Ficaria verna Huds. — ziarnopłon wiosenny

Hepatica nobilis Schreb. — przyłuszczka pospolita **CHR.**

Isopyrum thalictroides L. — zdrojówka rutewkowata

[*Ranunculus acris* L. s. str. — jaskier ostry]

Ranunculus cassubicus L. s. l. — jaskier kaszubski

Ranunculus lanuginosus L. — jaskier kosmaty

[*Ranunculus repens* L. — jaskier rozłogowy]

[*Thalictrum aquilegifolium* L. — rutewka orlikolistna]

rząd: **PAPAVERALES** — MAKOWCE

rodzina: **PAPAVERACEAE** — MAKOWATE (str. 40)

[*Chelidonium majus* L. — glistnik jaskółcze ziele]

rodzina: **FUMARIACEAE** — DYMNICOWATE (dawniej **PAPAVERACEAE**) (str. 40)

Corydalis cava (L.) Schweigg. & Körte — kokorycz pusta

Corydalis solida (L.) Clairv. — kokorycz pełna

rząd: **ARISTOLOCHIALES** — KOKORNAKOWCE

rodzina: **ARISTOLOCHIACEAE** — KOKORNAKOWATE (str. 36)

Asarum europaeum L. — kopytnik pospolity **cz. chr.**

podklasa: **HAMAMELIDAE** — OCZAROWE

rząd: **URTICALES** — POKRZYWOWCE

rodzina: **CANNABACEAE** — KONOPIOWATE (str. 28)

Humulus lupulus L. — chmiel zwyczajny

rodzina: **URTICACEAE** — POKRZYWOWATE (str. 28)
[*Urtica dioica* L. — pokrzywa zwyczajna]

podklasa: **CARYOPHYLLIDAE** — GOŹDZIKOWE
rząd: **CARYOPHYLLALES** — GOŹDZIKOWCE

rodzina: **CARYOPHYLLACEAE** — GOŹDZIKOWATE (str. 30)
[*Cucubalus baccifer* L. — wyżpin jagodowy]
[*Dianthus carthusianorum* L. — goździk kartuzek]
[*Dianthus deltoides* L. — goździk kropkowany]
Melandrium rubrum (Weigel) Garcke — bniec czerwony
Moehringia trinervia (L.) Clairv. — możylinek trójnerwowy
Stellaria holostea L. — gwiazdnica wielkokwiatowa
Stellaria nemorum L. — gwiazdnica gajowa

rząd: **POLYGONALES** — RDESTOWCE
rodzina: **POLYGONACEAE** — RDESTOWATE (str. 29)
[*Rumex acetosa* L. — szczaw zwyczajny]
[*Rumex acetosella* L. — szczaw polny]
Rumex obtusifolius L. — szczaw tępolistny

podklasa: **DILLENIIDAE** — UKĘŚLOWE
rząd: **CAPPARALES** — KAPAROWCE
rodzina: **BRASSICACEAE** (CRUCIFERAE) — KAPUSTOWATE (KRZYŻOWE) (str.42)
[*Alliaria petiolata* (M. Bieb.) Cavara & Grande — czosnaczek pospolity]
[*Cardamine amara* L. — rzeżucha gorzka]
Cardamine flexuosa With. — rzeżucha leśna
[*Cardamine impatiens* L. — rzeżucha niecierpkowa]
[*Cardamine pratensis* L. s. str. — rzeżucha łąkowa]
Cardamine trifolia L. — rzeżucha trójlistkowa
Dentaria bulbifera L. — żywiec cebulkowy
Dentaria enneaphyllos L. — żywiec dziewięciolistny
Dentaria glandulosa Waldst. & Kit. — żywiec gruczołowaty
Lunaria rediviva L. — miesięcznica trwała

rząd: **EUPHORBIALES** — WILCZOMLECZOWCE
rodzina: **EUPHORBIACEAE** — WILCZOMLECZOWATE (str. 33)
Euphorbia amygdaloides L. — wilczomleczeń migdałolistny
[*Euphorbia cyparissias* L. — wilczomleczeń sosnka]
Euphorbia dulcis L. — wilczomleczeń słodki
Mercurialis perennis L. — szczyr trwały

ĆWICZENIE 8 15 i 18.04.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE
klasa: **MAGNOLIOPSIDA** — DWULIŚCIENNE
podklasa: **DILLENIIDAE** — UKĘŚLOWE
rząd: **THEALES** — HERBATOWCE
rodzina: **HYPERICACEAE** (GUTTIFERAE) — DZIURAWCOWATE (str. 47)
[*Hypericum maculatum* Crantz — dziurawiec czteroboczny]

rząd: **VIOLALES** — FIOŁKOWCE
rodzina: **VIOLACEAE** — FIOŁKOWATE (str. 46)
[*Viola canina* L. s. str. — fiołek psi]
[*Viola mirabilis* L. — fiołek przedziwny]
Viola reichenbachiana Jord. ex Boreau — fiołek leśny
Viola riviniana Rchb. — fiołek Rivina

podklasa: **ROSIDAE** — RÓŻOWE
rząd: **ROSALES** — RÓŻOWCE

rodzina: **ROSACEAE** — RÓŻOWATE (str. 49)
Aruncus sylvestris Kostel. — parzydło leśne **CHR.**
Comarum palustre L. — siedmiopalecznik błotny
Filipendula ulmaria (L.) Maxim. — wiązówka błotna
Fragaria vesca L. — poziomka pospolita
[*Fragaria viridis* Duchesne — poziomka twardawa]
Geum rivale L. — kuklik zwisty
Geum urbanum L. — kuklik pospolity
Potentilla alba L. — pięciornik biały
[*Potentilla erecta* (L.) Raeusch. — pięciornik kurze ziele]
Rubus caesius L. — jeżyna popielica
Rubus hirtus Waldst. & Kit. agg. — jeżyna gruczołowata
Rubus idaeus L. — malina właściwa
[*Rubus plicatus* Weihe & Nees — jeżyna fałdowana]
Rubus saxatilis L. — malina kamionka

rząd: **SAXIFRAGALES** — SKALNICOWCE
rodzina: **SAXIFRAGACEAE** — SKALNICOWATE (str. 48)
Chrysosplenium alternifolium L. — ślodziennica skrętołistna

rząd: **FABALES** — BOBOWCE
rodzina: **FABACEAE** (PAPILIONACEAE) — BOBOWATE (MOTYLKOWATE) (str.54)
[*Chamaecytisus ratisbonensis* (Schaeff.) Rothm. — szczyrzeniec rozestany]
[*Genista germanica* L. — janowiec ciernisty]
[*Genista tinctoria* L. — janowiec barwierski]
Lathyrus niger (L.) Bernh. — groszek czerniejący
[*Lathyrus sylvestris* L. — groszek leśny]
Lathyrus vernus (L.) Bernh. — groszek wiosenny
[*Lembotropis nigricans* (L.) Griseb. — szczyrzyk (szczyrzeniec) czerniejący]
Sarothamnus scoparius (L.) W. D. J. Koch. — żarnowiec miotlasty
[*Vicia cassubica* L. — wyka kaszubska]
Vicia sepium L. — wyka płotowa

rząd: **GERANIALES** — GERANIOWCE
rodzina: **OXALIDACEAE** — SZCZAWIKOWATE (str. 62)
Oxalis acetosella L. — szczawik zajęczy

rząd: **MYRTALES** — MIRTOWCE
rodzina: **LYTHRACEAE** — KRZAWNICOWATE (str. 61)
[*Lythrum salicaria* L. — krwawnica pospolita]

rodzina: **ONAGRACEAE** (OENOTHERACEAE) — WIESIOŁKOWATE (str. 59)
Chamaenerion angustifolium (L.) Scop. — wierzbówka kiprzyca
Circaea alpina L. — czartawa drobna
Circaea lutetiana L. — czartawa pospolita
Epilobium montanum L. — wierzbownica górską

ĆWICZENIE 9 22 i 25.04.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE
klasa: **MAGNOLIOPSIDA** — DWULIŚCIENNE
podklasa: **DILLENIIDAE** — UKĘŚLOWE
rząd: **PRIMULALES** — PIERWIOSNKOWCE
rodzina: **PRIMULACEAE** — PIERWIOSNKOWATE (str. 71)
Lysimachia nemorum L. — tojeść gajowa
[*Lysimachia nummularia* L. — tojeść rozestana]
[*Lysimachia thyrsoflora* L. — tojeść bukietowa]
Lysimachia vulgaris L. — tojeść zwyczajna
Primula elatior (L.) Hill. — pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły **cz. chr.**

[*Primula veris* L. — pierwiosnek (pierwiosnka) lekarski] **cz. chr.**
Trientalis europaea L. — siódmaczek leśny

rząd: **ERICALES** — WRZOSOWCE

rodzina: **PYROLACEAE** — GRUSZYCZKOWATE (str. 74)

Chimaphila umbellata (L.) W. P. C. Barton — pomocnik baldaszkowy
CHR.

Moneses uniflora (L.) A. Gray — gruszychnik (gruszyczka) jednokwiatowy

Orthilia secunda (L.) House — gruszynka (gruszyczka) jednostronna

Pyrola chlorantha Sw. — gruszyczka zielonawa

Pyrola minor L. — gruszyczka mniejsza

Pyrola rotundifolia L. — gruszyczka okrągłolistna

rodzina: **MONOTROPACEAE** — KORZENIÓWKOWATE

(dawniej w **PYROLACEAE**) (str. 74)

[*Monotropa hypopitys* L. s. str. — korzeniówka pospolita]

rodzina: **ERICACEAE** — WRZOSOWATE (str. 77)

Andromeda polifolia L. — modrzewnica zwyczajna

Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng. — mącznica lekarska **CHR.**

Calluna vulgaris (L.) Hull — wrzos pospolity (zwyczajny)

Ledum palustre L. — bagno zwyczajne **CHR.**

Oxycoccus palustris Pers. — żurawina błotna

Vaccinium myrtillus L. — borówka czarna

Vaccinium uliginosum L. — borówka bagienna

Vaccinium vitis-idaea L. — borówka brusznica

rodzina: **EMPETRACEAE** — BAŻYNOWATE (str. 81)

Empetrum nigrum L. s. str. — bażyna czarna

podklasa: **ROSIDAE** — RÓŻOWE

rząd: **SAPINDALES** — MYDLEŃCOWATE

rodzina: **BALSAMINACEAE** — NIECIERPKOWATE (str. 64)

Impatiens noli-tangere L. — niecierpek pospolity

Impatiens parviflora DC. — niecierpek drobnokwiatowy

rząd: **GERANIALES** — GERANIOWCE

rodzina: **GERANIACEAE** — BODZISZKOWATE (str. 63)

Geranium palustre L. — bodziszek błotny

[*Geranium phaeum* L. — bodziszek żałobny]

Geranium robertianum L. — bodziszek cuchnący

[*Geranium sanguineum* L. — bodziszek czerwony]

rząd: **APIALES** — SELEROWCE

rodzina: **ARALIACEAE** — ARALIOWATE (str. 65)

Hedera helix L. — bluszcz pospolity **cz. chr.**

rodzina: **APIACEAE** (**UMBELLIFERAE**) — SELEROWATE (**BALDASZKOWATE**) (str. 66)

Aegopodium podagraria L. — podagrycznik pospolity

Angelica sylvestris L. — dzięgiel leśny

[*Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. — trybula leśna]

Astrantia major L. — jarzmianka większa

Chaerophyllum aromaticum L. — świerżabek korzenny

Chaerophyllum hirsutum L. — świerżabek orzęsiony

Chaerophyllum temulum L. — świerżabek gajowy

[*Heracleum sphondylium* L. s. str. — barszcz zwyczajny]

Peucedanum oreoselinum (L.) Moench — gorysz pagórkowy

Peucedanum palustre (L.) Moench — gorysz błotny

[*Pimpinella saxifraga* L. — biedrzynek mniejszy]

Sanicula europaea L. — żankiel zwyczajny

[*Torilis japonica* (Houtt.) DC. — kłobuczka pospolita]

ĆWICZENIE 10

06 i 09.05.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE

klasa: **MAGNOLIOPSIDA** — DWULIŚCIENNE

podklasa: **ASTERIDAE** — ASTROWE

rząd: **GENTIANALES** — GORYCZKOWCE

rodzina: **MENYANTHACEAE** — BOBRKOWATE (str. 97)

Menyanthes trifoliata L. — bobrek trójlistkowy **cz. chr.**

rodzina: **GENTIANACEAE** — GORYCZKOWATE (str. 97)

Gentiana asclepiadea L. — goryczka trojeściowa **CHR.**

rodzina: **APOCYNACEAE** — TOINOWATE (str. 98)

Vinca minor L. — barwinek pospolity **cz. chr.**

rodzina: **ASCLEPIADACEAE** — TROJEŚCIOWATE (str. 98)

[*Vincetoxicum hirundinaria* Medik. — ciemiężyk białokwiatowy]

rząd: **POLEMONIALES** — WIELOSIŁOWE

rodzina: **CONVOLVULACEAE** — POWOJOWATE (str. 82)

[*Calystegia sepium* (L.) R. Br. — kielisznik zaroślowy]

rząd: **BORAGINALES** — OGÓRECZNIKOWCE

rodzina: **BORAGINACEAE** — OGÓRECZNIKOWATE (SZORSTKOLISTNE)

(str. 83)

[*Myosotis palustris* (L.) L. emend. Rchb. — niezapominajka błotna]

[*Myosotis sylvatica* Ehrh ex Hoffm. — niezapominajka leśna]

Pulmonaria obscura Dumort. — miodunka ćma

Symphytum cordatum Waldst. & Kit. ex Willd. — żywokost sercowaty

Symphytum tuberosum L. — żywokost bulwiasty

rząd: **SCROPHULARIALES** — TRĘDOWNIKOWCE

rodzina: **SOLANACEAE** — PSIAŃKOWATE (str. 84)

Atropa belladonna L. — pokrzyk wilcza jagoda **CHR.**

[*Solanum dulcamara* L. — psianka słodkogórz]

rodzina: **SCROPHULARIACEAE** — TRĘDOWNIKOWATE (str. 85)

Digitalis grandiflora Mill. — naparstnica zwyczajna **CHR.**

Lathraea squamaria L. — łuskiwnik różowy

Melampyrum nemorosum L. — pszeniec gajowy

Melampyrum pratense L. — pszeniec zwyczajny

[*Melampyrum sylvaticum* L. — pszeniec leśny]

Scrophularia nodosa L. — trędownik bulwiasty

[*Scrophularia scopolii* Hoppe — trędownik omszony]

[*Veronica beccabunga* L. — przetacznik bobowiczek]

[*Veronica chamaedrys* L. s. str. — przetacznik ożankowy]

Veronica montana L. — przetacznik górski

Veronica officinalis L. — przetacznik leśny

rząd: **LAMIALES** — JASNOTOWCE

rodzina: **LAMIACEAE** (**LABIATAE**) — JASNOTOWATE (**WARGOWE**) (str. 90)

Ajuga reptans L. — dąbrówka rozłogowa

Galeobdolon luteum Huds. — gajowiec żółty

[*Galeopsis* sp. — poziewnik]

Glechoma hederacea L. — bluszcz kurdybanek

[*Lamium album* L. — jasnota biała]

[*Lamium maculatum* L. — jasnota plamista]

Lycopus europaeus L. — karbieniec pospolity

Melittis melissophyllum L. — miodownik melisowaty **CHR.**

[*Mentha longifolia* (L.) L. — mięta długolistna]

[*Prunella vulgaris* L. — głowienka pospolita]
[*Salvia glutinosa* L. — szalwia lepka]
[*Scutellaria galericulata* L. — tarczycza pospolita]
[*Stachys sylvatica* L. — czyściec leśny]
[*Thymus* sp. — macierzanka]

ĆWICZENIE 11 13 i 16.05.2013 r.

gromada: **SPERMATOPHYTA** — NASIENNE
klasa: **MAGNOLIOPSIDA** — DWULIŚCIENNE
podklasa: **ASTERIDAE** — ASTROWE
rząd: **GENTIANALES** — GORYCZKOWCE
rodzina: **RUBIACEAE** — MARZANOWATE (str. 99)
[*Cruciata glabra* (L.) Ehrend. — przytulinka (przytulia) wiosenna]
[*Galium aparine* L. — przytulia czepna]
[*Galium odoratum* (L.) Scop. — przytulia (marzanka) wonna cz. chr.
[*Galium palustre* L. — przytulia błotna]
[*Galium rotundifolium* L. — przytulia okrągłolistna
[*Galium schultesii* Vest — przytulia Schultesa
[*Galium sylvaticum* L. — przytulia leśna]

rząd: **DIPSACALES** — SZCZECIOWCE
rodzina: **ADOXACEAE** — PIŻMACZKOWATE (str. 101)
[*Adoxa moschatellina* L. — piżmaczek wiosenny]

rodzina: **VALERIANACEAE** — KOZŁKOWATE (str. 102)
[*Valeriana officinalis* L. — kozłek lekarski]
[*Valeriana sambucifolia* J. C. Mikan — kozłek bżowy
[*Valeriana simplicifolia* Kabath — kozłek całolistny
[*Valeriana tripteris* L. — kozłek trójlistkowy]

rodzina: **DIPSACACEAE** — SZCZECIOWATE (str. 104)
[*Knautia arvensis* (L.) J. M. Coult. — świerzbica polna]

rząd: **CAMPANULALES** — DZWONKOWCE
rodzina: **CAMPANULACEAE** — DZWONKOWATE (str. 105)
[*Campanula patula* L. s. str. — dzwonek rozpierzchły]
[*Campanula persicifolia* L. — dzwonek brzoskwiniolistny
[*Campanula rapunculoides* L. — dzwonek jednostronny]
[*Campanula trachelium* L. — dzwonek pokrzywolistny
[*Phyteuma spicatum* L. — zerwa kłosowa]

rząd: **ASTERALES** — ASTROWCE
rodzina: **ASTERACEAE** (COMPOSITAE) — ASTROWATE (ZŁOZONE)
(str. 106)

[*Antennaria dioica* (L.) Gaertn. — ukwap dwupienny]
[*Aposeris foetida* (L.) Less — sałatnica leśna]
[*Cirsium oleraceum* (L.) Scop. — ostrożeń warzywny]
[*Cirsium rivulare* (Jacq.) All. — ostrożeń łąkowy]
[*Crepis paludosa* (L.) Moench — pępawa błotna
[*Gnaphalium sylvaticum* L. — szarota leśna]
[*Helichrysum arenarium* (L.) Moench — kocanki piaszkowe] cz. chr.
[*Hieracium lachenalii* C. C. Gmel. — jastrzębiec Lachenala]
[*Hieracium murorum* L. — jastrzębiec leśny
[*Hieracium pilosella* L. — jastrzębiec kosmaczek
[*Hieracium sabaudum* L. — jastrzębiec sabaudzki]
[*Hieracium umbellatum* L. — jastrzębiec baldaszkowaty]
[*Homogyne alpina* (L.) Cass. — podbiałek alpejski
[*Lapsana communis* L. s. str. — łożczyga pospolita]
[*Mycelis muralis* (L.) Dumort. — sałatnik leśny
[*Petasites albus* (L.) Gaertn. — lepiężnik biały]

[*Petasites hybridus* (L.) P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. — lepiężnik różowy]

[*Prenanthes purpurea* L. — przeneń purpurowy]
[*Senecio nemorensis* L. s. l. — starzec gajowy]
[*Solidago canadensis* L. — nawłoc kanadyjska]
[*Solidago virgaurea* L. s. str. — nawłoc pospolita]
[*Taraxacum officinale* F. H. Wigg. — mniszek pospolity, status gatunku niepewny]
[*Tussilago farfara* L. — podbiał pospolity]

OBJAŚNIENIA:

Przy nazwach rodzin podano numer strony w skrypcie, na której znajduje się klucz do oznaczania gatunków z tej rodziny.

Uwaga! w skrypcie niektóre nazwy rodzin i wyższych jednostek taksonomicznych są nieaktualne i mogą się nie zgadzać z podanymi w tym wykazie.

CHR. — gatunek objęty ochroną ścisłą wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2012r.

cz. chr. — gatunek objęty ochroną częściową wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2012r.

aggr. (*aggregatum*) — gatunek zbiorowy

coll. (*collectiva, collectivus, collectivum*) — takson zbiorowy (najczęściej w sensie gatunek zbiorowy)

em., emend. (*emendavit, emendatus*) — poprawił, uzupełnił (autor), poprawiony (opis taksonu)

ex., excl. (*exclusa/excluso*) — oprócz, wyłączając

s. ampl. (*sensu amplo*) — w znaczeniu rozszerzonym

s. l. (*sensu lato*) — w szerokim znaczeniu

s. str. (*sensu stricto*) — w ścisłym, wąskim znaczeniu

[Uwaga! W nawiasach kwadratowych zamieszczono gatunki nieobowiązkowe, które mogą pojawić się w zielnikach do oznaczania, ale ich znajomość nie będzie wymagana na sprawdzianach]

WYMAGANIA I ZASADY ZALICZENIA ĆWICZEŃ:

Ćwiczenia obejmują przede wszystkim naukę samodzielnego rozpoznawania roślin runa leśnego na okazach zielnikowych.

Na każde zajęcia (za wyjątkiem pierwszych) należy opanować nazwy polskie i łacińskie gatunków przewidzianych w programie.

Ćwiczenia będą przebiegały według schematu:

- sprawdzian z rozpoznawania gatunków z ćwiczeń poprzednich,
- informacje ogólne na temat bieżącego materiału,
- samodzielne oznaczanie zestawów z gatunkami runa,
- weryfikacja poprawności oznaczania i zaliczenie materiału z ćwiczeń bieżących.

Na każdym zajęciach (za wyjątkiem pierwszych) można uzyskać 5 pkt z ćwiczeń bieżących i 10 pkt ze sprawdzianu powtórkowego.

Ostateczne zaliczenie ćwiczeń odbędzie się na podstawie sumy punktów. Wymagane minimum na zaliczenie 70%.

Prowadzący zajęcia:

gr. 1, 2 i 7 dr inż. Anna Gazda, pok. 909, rlgazda@cyf-kr.edu.pl
dr inż. Janusz Szewczyk, pok. 908, rlszewc@cyf-kr.edu.pl
gr. 3 i 4 dr inż. Elżbieta Muter, pok. 918, rlkuchni@cyf-kr.edu.pl
gr. 5 i 6 dr inż. Grzegorz Piątek, pok. 907, rlpiatek@cyf-kr.edu.pl
gr. 8 dr inż. Jan Bodziarczyk, pok. 913, rlbodzia@cyf-kr.edu.pl

Wymowa nazw łacińskich:

- dwugłoski **ae** oraz **oe** czytamy jak **e**; przykłady: **Aesculus**, **Crataegus**, **Ulmus laevis**, **Aceraceae**;
- dwugłoski **aë** i **oë** (z dierezą) czytamy jak **ae** i **oe**; przykłady: **Isoëtes**, **Hippophae**;
- **c** (lub **cc**) przed **a**, **o**, **u**, **au** oraz przed wszystkimi **spółgłoskami** czytamy jako **k** (lub **kk**); przykłady: **Catalpa**, **Cornus**, **cuspidatus**, **Vicia cracca**;
- **c** przed **e**, **i**, **y**, **ae** oraz **oe** czytamy jako **c**; przykłady: **Celtis**, **Cytisus**, **Salix cinerea**;
- **cc** przed **e**, **i**, **y**, **ae** oraz **oe** czytamy jako **kc**; przykład: **Crataegus coccineus**;
- v** czytamy jako **w**; przykłady: **Viburnum**, **Alnus viridis**;
- **qu**, **gu** oraz **su** czytamy jako **kw**, **gw** oraz **sw**; przykłady: **Quercus**, **Sequoia**;
- **x** czytamy jako **ks**; przykład: **Taxus baccata**;
- **y** czytamy jak **j** lub **i** na początku wyrazu lub obok samogłosek; przykład: **Yucca**, **Carya**; **w pozostałych przypadkach y wymawiamy normalnie**; przykłady: **Cytisus**, **Chamaecyparis**;
- **ph** czytamy jako **f**; przykłady: **Tilia platyphyllos**; **Phellodendron**;
- **rh** i **th** wymawiamy jak **r** i **t**; przykłady: **Rhamnus catharticus**, **Crataegus oxyacantha**;
- **ch** czytamy jak **h**; przykład: **Chamaecyparis**.